

Ons land rond 600

Rondwandeling De Akkers

- **Periode:** jaren 501-675
- **Startpunt:** jaar 501, kruising Zanddijk/Keizersdijk, Rijssen
- **Lengte:** 5,9 km

Gebruiksaanwijzing

- Getallen verwijzen naar de jaartallen op de paaltjes.
- Letters verwijzen naar de zijde van de informatiekubus: R = regionale gebeurtenissen; N = Nederland; E = Europa; W = overige werelddelen.
- Scan onderweg QR-codes voor filmpjes e.d.

Bewegwijzering

Wit-paarse bordjes geven de looprichting aan. De bordjes zijn vaak bevestigd aan lantaarn- en straatnaampalen.

Podcast

Tip! Beluister voor je op pad gaat de podcast bij deze rondwandeling. Dan krijg je in het kort te horen wat er in deze periode gaande is. Dat maakt het gemakkelijker om gebeurtenissen die je onderweg tegen komt in die tijd te plaatsen. De podcast staat op de website van het Wereldtijdpad: zie pagina van deze rondwandeling.

[Tijd van rondwandeling de Akkers](#)

Welke wereld stap je binnen?

In de 4^e eeuw werd het Romeinse Rijk lange tijd belaagd door steppevolkeren uit Azië. Ook Rome liep gevaar. Daardoor werd de Noordelijke rijksgrens (de Rijn) niet meer verdedigd. Diverse Germaanse stammen zagen hun kans schoon. Ze vielen de Betuwe binnen en trokken daar plunderend rond.

In 406 trokken de Romeinen zich helemaal uit onze streken terug. In 476 hield het West-Romeinse Rijk zelfs officieel op te bestaan.

Het Oost-Romeinse Rijk gaat het intussen wel voor de wind. De kolossale muren van de hoofdstad Constantinopel (het huidige Istanbul) bieden tot nu toe voldoende bescherming tegen de 'barbaren'.

Terwijl het West-Romeinse Rijk instortte, kwam in Midden-Amerika de Maya-beschaving tot grote bloei. De Maya's bouwden er prachtige steden en indrukwekkende tempelpiramides.

Vanaf 500 krijgt het christendom steeds meer invloed in Europa. De Oost-Romeinse keizers hebben de christelijke religie zelfs tot staatsgodsdienst verheven.

In China heeft juist het boeddhisme veel invloed. Het land is verdeeld in verschillende rijken met koningen en keizers die voortdurend met elkaar in oorlog zijn.

Tijdens deze wandeling krijg je een indruk van het leven in de Lage Landen rond het jaar 600.

502-N1 Nederland?

In deze tijd bestaat Nederland nog niet. Er zijn dus ook geen Nederlanders. Wie wonen er wel in de Lage Landen?

Terp

504-N Probleem

De Friezen hebben een probleem. Ze wonen weliswaar hoog en droog op zelf opgeworpen terpen, maar het omliggende land is niet geschikt voor het verbouwen van graan. Waarom zal duidelijk zijn, maar welke oplossing hebben de Friezen?

Doop van Clovis, koning van de Franken

508-N1 Goed voorbeeld...

Ten zuiden van de grote rivieren wonen de Franken. Hun koning heet Clovis. Hij verovert het ene gebied na het andere. Om politieke redenen vindt hij het slim zich te laten dopen. Wat betekent dat voor zijn onderdanen? En hoe probeert Clovis zich bij de inwoners van Tours (stad in het huidige Frankrijk) populair te maken?

Dorp in het Noord-Hollandse duingebied

512-N Hard bestaan

Hoe proberen de bewoners van het huidige Noord-Holland in deze tijd het hoofd boven water te houden?

518-N Wonen langs de IJssel

Een woning gaat in deze tijd maar één of twee generaties mee. Dat komt o.a. door de bouwmaterialen die worden gebruikt.

520-N 'Donkere middeleeuwen'

Waardoor weten we zo weinig weten over wat er in deze tijd in de Lage Landen gebeurde?

Urn met menselijke overblijfselen van rond 600

522-N Levensverwachting

Nu worden Nederlandse mannen gemiddeld 78 jaar oud, vrouwen zelfs 82. Rond 600 lag dat wel even anders. Hoe zou dat komen?

526-N Omgeving van Zutphen

Uit opgravingen weten we hoe de woningen in de omgeving van het huidige Zutphen er uit zagen.

527-N Versiering

Rond 600 lopen ook mannen met kralen rond.

530-E De baas in huis?

4 – De Akkers: Ons land rond 600

Wie deelt rond 600 in huis de lakens uit?

533-E Schulden?

Stel, je zoon of broer heeft schulden die hij niet zelf kan terugbetalen. Wat dan?

536-N Zoethoudertje

Wat zou dit zijn?

Hekel: instrument om vlas van zaaddozen te ontdoen.

544-N Vrouwenwerk

's Winters is er binnenshuis genoeg te doen. Of de vrouwen en meisjes er een heckel aan hadden, weten we niet, maar zonder heckel ging het niet...

549-N Mode

5 – De Akkers: Ons land rond 600

Waar werden deze voorwerpen voor gebruikt?

550-E Paardenkracht

Omstreeks 600 zijn er nieuwe ontwikkelingen op het gebied van oorlogvoering?

557-E Schaken verboden

Rond 600 krijgt de kerk steeds meer invloed op het leven van mensen. Maar of het verbod dat dit jaar wordt uitgevaardigd, veel heeft uitgehaald....?!

559.N Gebruiksvoorwerpen

Roestvrij staal bestaat nog niet. IJzer en brons zijn duur. Wat doe je dan als eenvoudige boer?

560-N Aan tafel

Wat schaft de pot rond het jaar 600?

567-N Mini

Paard of pony?

574-N Tolgeld

Waarom krijgen Frankische doden in deze tijd een muntje mee in het graf?

577-N Oud

Hoe gaat het met de Maastrichtenaren in deze tijd?

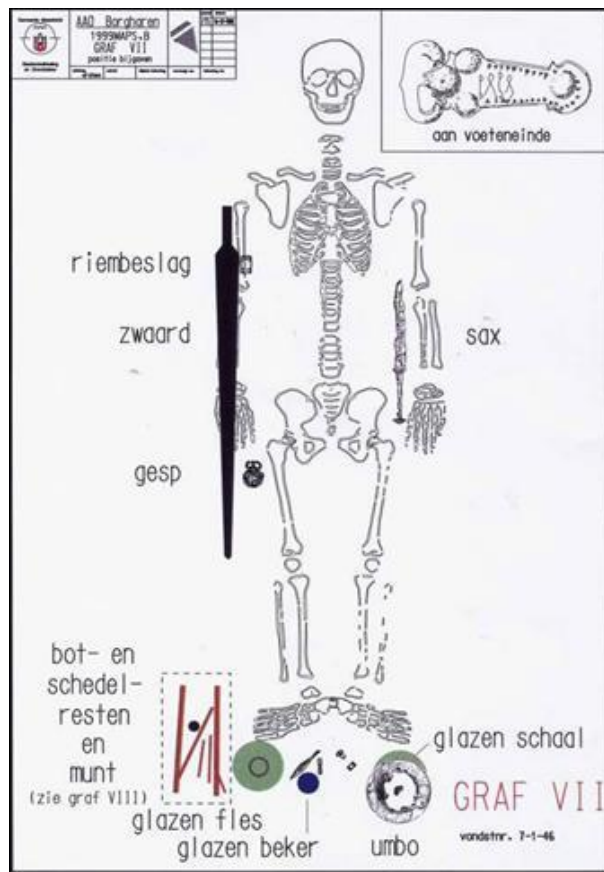

582-N Doordrinken!

Hoe is de vorm van dit drinkglas te verklaren?

586-E Huisonderwijs

Rond 600 is er geen leerplicht. Er zijn zelfs geen scholen. Toch werd er hier en daar al onderwijs gegeven. Hoe zit dat?

593-N Bobo

Omstreeks 600 werd in Limburg een belangrijke Bobo begraven...

595-N Romantiek?

Rond 600 gaan zaken en het meisje samen.

596-N Opkomst van gezin

Omstreeks 600 is de wil van de 'pater familias' niet altijd meer doorslaggevend.

603-E Edelen

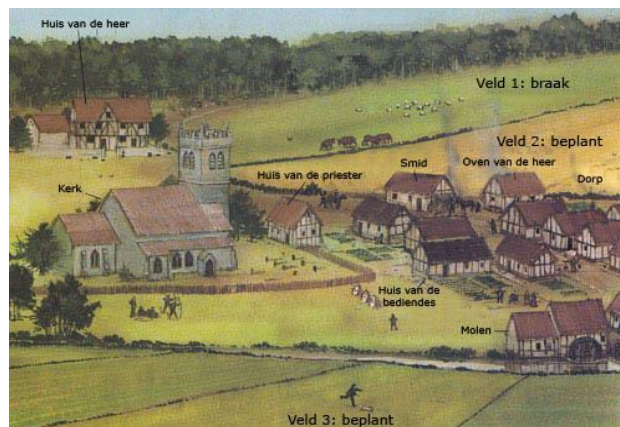
Wie hebben rond 600 alle touwtjes in handen?

610-N Zeevaarders

Dorestad bij het huidige Wijk bij Duurstede is rond 600 een Friese handelsnederzetting. De Friezen zijn zeer ondernemend en verdienen veel geld aan de internationale handel.

Domein met op achtergrond het huis van de landheer

620-E Grond = macht

Hoezo?

624-E Op stap

Wat ziet de reiziger rond 600 zoal onderweg?

Sint-Bavo

628-N1 Zendelingen

Een clubje Zuid-Franse monniken probeert zieltjes te winnen in Brabant.

Leprapatiënt

634-N1 Weldoener

Adalgisel Grimo bekommerde zich om het gruwelijk lot van de leprozen.

641-N1 'Rotterdam' van rond 600

Omstreeks 600 heeft niemand nog van Rotterdam gehoord, simpelweg omdat het niet bestaat. De 'wereldhaven' van de lage landen heet Dorestad.

Haven van Dorestad

644-E1 Verpakkingsmateriaal
De amfora is helemaal uit...

645-E1 & 646-E Reizen rond 600
Een riskante activiteit!

647-E1 Komt een man bij de dokter...
De gezondheidszorg staat nog in de kinderschoenen!

658-N1 Bekend
Het geboortjaar van deze man. Zijn wieg staat in Engeland, zijn standbeeld in Utrecht. Rara hoe zit dat?

663-N Doopton
Rond 600 worden tonnen voor van alles en nog wat gebruikt. Zelfs voor religieuze doeleinden. Waarom worden bekeerlingen driemaal onder water geduwd?

673-N1 Viespeuken?

Waarvoor diende deze steen?

675 Einde van de themawandeling

Van hier terug naar startpunt Zanddijk:

1. Holterstraatweg oversteken en direct links: Keizersdijk.
2. Na spoorwegovergang 1^e weg rechts: Zanddijk.

Colofon

© 2019 Stichting Wereldtijdpad / Rijssen-Holten

Samenstelling: Floor Looy

Projectmanagement: IKOconsult, Almelo

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De Stichting Wereldtijdpad aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade als gevolg van niet of onjuiste vermelding van gegevens in deze uitgave. U kunt eventuele opmerkingen schriftelijk of per mail doorgeven aan de stichting.